

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Nobili Viro Dvci Brabantiae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

non debeas obedire? Certè multùm desipis, si hoc sapias. Nam & nos homines sumus, & Deum cœli timemus, nec quicquam vellemus contra ipsum statuere aut supra nos aliquid arrogare. Quantum autem in hoc facto deliqueris, & quam merueris ex contumacia tanta pœnam, meliùs experiteris in opere quàm ex canonica reneas lectione, nisi adhuc, quantum possumus, tuæ vellemus honestati deferre; sed nisi deferentibus deferas, & deposito corde lapideo carneum cor assumes, & obedias voci nostræ, quantò differtur amplius, tantò graviùs inferetur. Sanè si fuisset in facto imperij personarum aut munerum acceptores, si potentiam præposuisset iustitiæ, & pervertisset iudicium æquitatis, inobedientiam tuam vel dissimularem omnino, vel saltem minùs molestè ferremus. Verùm cum personarum acceptione postposita, non attendentes vultum potentis, nec impotentis iustitiam contemnentes, secuti fuerimus æquitatem, & jam Dominus iudicium nostrum certis videatur indicis approbasse, contumaciam tuam nec debemus nec volumus ulterius in patientia sustinere, cum secundùm Apostolum parati simus inobedientiam omnem ulcisci, quam ex hoc & tu ipse ampliùs manifestas quòd expectatus diutiùs, licèt promiseris, nullum tamen propter hoc miseris responsalem. Volentes autem adhuc, si possumus; te ad viam rectitudinis revocare, monemus & exhortamur attentius & per apostolica tibi scripta in virtute obedientiæ districtè præcipiendo mandamus quatenus omni excusatione cessante, prædicto Legato infra mensem post suscepcionem præsentium plenè satisfacias de injuriis irrogatis, & sicut idem tibi ex parte nostra præceperit, super facto imperij nostræ consentias & obedias voluntati; præsertim cum idem Rex sufficientem præstare velit super indemnitate Magdeburgensis Ecclesiæ cautionem. Alioquin noveris nos venerabilibus fratribus nostris Mindensi, Verdensi, & Hildesemensi Episcopis dedisse districtiùs in mandatis ut ex tunc te singulis diebus dominicis & festivis, pulsatis campanis, & candelis accensis, appellatione remota, excommunicatum publicè nuntient, & per vicinas dioeceses faciant sub solemnitate simili nuntiari; suffraganeis tuis & Magdeburgensi Capitulo ex parte nostra in obedientiæ virtute mandantes ut inobedienti tibi nullam reverentiam prorsùs impendant, nec te ut Metropolitanum honorent, sed ut excommunicatum evitent. Quòd si nec sic arbor tua fora stercorebus fructus protulerit requisitos, securim ad radicem ficulnæ infructuosæ ponemus; ut juxta proverbium veritatis, arbor quæ non fecerit fructum bonum, excidatur, & mitatur in ignem.

EPISCOPO PATAVIENSI.

Epist. 110.

Non est tibi vel alij formidandum quòd nos, qui debemus omnium jura tueri, velimus imperij Romani jura turbare, ne inde nascantur injuriæ unde jura nascuntur, cum illa simus mensura contenti quam Christus in evangelio diffinivit. *Reddite, inquit, quæ sunt Cæsaris Cæsari, & quæ sunt Dei Deo.* Ne quis igitur

æstimet quòd contra jura imperij Romani aliquam nobis obligationem feceris aut etiam sponsonem, præsentibus tibi litteras in testimonium duximus concedendas; in quibus scripturam illam quam ad tuam innocentiam ostendendam nobis dedisti de verbo ad verbum duximus adnotandam. **E G O . . P A T A V I E N S I S** EPISCOPVS per hoc scriptum meo sigillo munitum profiteor & affirmo quòd litteras illas in quibus quoddam capitulum continetur per quod clavis Ecclesiæ, quas Deus beato Petro & successoribus eius concessit, videtur aliquatenus derogari, nec legeram nec audieram antequam ad præsentiam Domini Papa venissem, licèt litteris illis meum sit sigillum appensum; quoniam minùs cautè vacuo pergameno meum iusti sigillum apponi, credens quòd nihil in eo scribi deberet in derogationem ecclesiastica potestatis. Vnde capitulum illud contra claves Ecclesiæ nec approbo nec defendo, sed corde credo & ore confiteor quòd quicquid Romanus Pontifex, qui est successor beati Petri & Vicarius Iesu Christi, ex auctoritate ipsarum clavium ligaverit super terram, erit ligatum in cœlis, & quicquid solverit super terram, erit solutum in cœlis. Datum Laterani x. Kal. Iunii, anno septimo.

NOBILI VIRO DVCI BRABANTIE.

Olim, si bene recolimus, pro consummandâ copula inter carissimum in Christo filium nostrum illustrem Regem Ottonem in Romanorum Imperatorem electum, & dilectam in Christo filiam [Mariam] natam tuam nobis humiliter supplicasti, ut dispensationem quam venerabilis frater noster Prænestinensis Episcopus apostolicæ sedis Legatus de speciali mandato sedis apostolicæ fecerat inter ipsos auctoritate dignarem apostolica confirmare. Cui petitioni, propter multam utilitatem quæ noscitur ex hoc imperio proventura, consensum præbimus pariter & favorem. Nunc autem, quòd grave gerimus & molestum, occasionibus frivolis adinventis ipsam eidem Regi sponso suo tradere malitiosè recusas, cum solemniter inter ipsos sponsalia sint contracta, & hinc inde tam per te quàm per homines tuos præstito iuramento firmata, illicitum habens, ut dicitur, cum nobili viro Philippo Sueviæ Duce tractatum ut eam carissimo in Christo filio nostro Frederico illustri Regi Sicilia nepoti suo copules in uxorem. quòd utique tantò gravius reputamus quantò magis ex hoc & animæ tuæ periculum & famæ dispendium procuratur. Cum enim prædictus Rex Sicilia sororem carissimi in Christo filij nostri illustris Regis Aragonum germanam, uxorem quondam illustris Regis Vngariæ, accipere debeat in uxorem, & jam inter ipsos per dilectum filium Roffridum tituli sanctorum Marcellini & Petri Presbyterum Cardinalem Casinensem Abbatem, tunc apostolicæ sedis Legatum, de mandato nostro, mediantibus & jurantibus familiaribus utriusque, sponsalia sint contracta, præter id quòd dicta filia tua ipsum Regem Sicilia linea consanguinitatis attingit, quare non posset eidem matrimonio copulari, sustinere non possemus aliqua ratione ut contra hoc quòd hinc etiam nobis approbantibus est firmatum temeritate qualibet veniretur. Nos autem,

Epist. 111.
Vide supra
epist. 66.

Vide supra
epist. 80. &
lib. 11. epist.
4. 134.

tem, ne sanguis tuus de nostris manibus requiratur, qui tenemur ex injuncto nobis officio de salute animæ tuæ sollicitè cogitare, nobilitati tuæ per apostolica scripta mandamus & in virtute spiritus sancti districtè præcipimus quatenus usus consilio saniori, eandem filiam tuam prædicto Regi sponso suo, sicut præstito juramento teneris, tradere non differas in uxorem, famæ tuæ consulens & salutem. Nos enim venerabilibus fratribus nostris Maguntino Archiepiscopo & Episcopo Cameracensi nostris damus litteris in mandatis ut si venerabilis frater noster Colonienfis Archiepiscopus requisitus præfatam filiam tuam infra mensem noluerit coronare, ipsi vel eorum alter, si ambo nequeunt interesse, auctoritate nostra suffulti, eam omni contradictione, occasione, & appellatione cessante coronent. Si verò, quod non credimus, aliud duceres faciendum, noveris quòd in personam tuam, uxoris tuæ, ac terram tuæ dominationi subiectam ecclesiasticæ severitatis gladium exerceremus, cum propter similem culpam in quosdam Reges & regna ecclesiasticam jam duxerimus sententiam proferendam, sicut tua nobilitas non ignorat. Præterea, quicquid de ipsa filia tua contra mandat nostrum feceris in derogationem canonicæ sanctionis irritum decernimus & inane; prædicto Cameracensi Episcopo & dilecto filio Præposito Bunnensi & majori Decano Colonienfis nostris dantes litteris in mandatis ut ea quæ præmissimus non differant publicare. Datum Romæ apud sanctum Petrum v. Kal. Novembris, pontificatus nostri anno septimo.

MAGVNTINO ARCHIEPISCOPO.

Epist. 112.

Cum propter defectum pallei, quod Placentinus tibi restituere noluerat, non modicum sustinueris detrimentum, & nos tuis profectibus intendentes, aliud tibi pallem per venerabilem fratrem nostrum Cameracensem Episcopum & dilectum filium magistrum Vv. de Leicestria nuntium tuum duxerimus transmittendum, fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus eo utaris ad divini nominis gloriam, apostolicæ sedis honorem, salutem animæ tuæ, necnon utilitatem metropolis Maguntinæ. Monemus igitur fraternitatem tuam & exhortamur in Domino, per apostolica tibi scripta mandantes quatenus tam erga nos quam erga carissimum in Christo filium nostrum illustrem Regem Ottonem in Romanorum Imperatorem electum talem te studeas exhibere ut fidem & devotionem tuam magis & magis in opere comprobemus. Datum Romæ apud sanctum Petrum v. Kal. Novembris.

MAGVNTINO ARCHIEPISCOPO,
& Cameracensi Episcopo, & Præposito Bunnensi.

Epist. 113.

Cum ij qui olim nullam vel modicam nobis & apostolicæ sedi reverentiam & obedientiam exhibebant, Græci videlicet, Blachi, Bulgari, & Armenij, nunc ad obedientiam nostram & devotionem apostolicæ sedis plenè per Dei gratiam revertantur, ut sit unum ovile & unus pastor, dolemus plurimum & turbamur quòd venerabilis frater noster Colonienfis Ar-

chiepiscopus, qui videbatur esse nobis obediens & devotus, ab obedientia & devotione nostra declinat, cum præcepta nostra, quæ ipsi multotiens iteravimus pro carissimo in Christo filio nostro illustri Rege Otone in Romandrum Imperatorem electo, pertranseat aure surda, & quod pejus est, ipsum penè penitus deseruisse videatur, quodque pessimum, in contrarium machinari. Hoc autem malum tam grave reputamus & grande quòd ex eo, nisi quantocius corrigatur, Ecclesia Colonienfis & civitas irreparabile detrimentum incurrent, & ipse Archiepiscopus, qui per hoc & famam ex toto corrumpit & etiam perdit omnino, nos & Romanam Ecclesiam in confusionem, si posset, induceret vehementem. Cum enim non ipse nostrum, sed nos ejus in hac parte fuerimus iudicium imitati, & in favorem ejusdem Regis ipse nos traxerit, non nos ipsum, si eum dimiserit sine nobis, quia nos eum nullatenus dimitemus, profectò tam ipsi quam nobis illud poterit non immeritò coaptari: *Si cæcus cæcum duxerit, ambo in foveam cadunt.* Sed si voluerit, potius ipse cæcus cadat in foveam quam nos, qui nolumus sequi cæcum, in foveam caruamus. Malentes igitur ut idem Archiepiscopus per admonitionis vestræ studium à suo revocetur errore, discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus & districtè præcipimus quatenus ad Coloniensem Ecclesiam pariter accedentes, convocatis Prioribus & aliis quos videritis convocandos, coram eis dictum Archiepiscopum monere diligentius & inducere procuretis, eadem ex parte nostra in virtute obedientiæ firmiter injungentes ut ab hoc errore, usus consilio saniore, penitus respiciat, & ne omnino perdat operam & impensam, eidem Regi, sicut præstito fidelitatis juramento tenetur, suum impendat auxilium & favorem, & alios ad devotionem & servitium ejus diligenter inducat, proponentes eidem quòd si secus duxerit faciendum, in eam se difficultatem inducet de qua non facile poterit expediri. Si verò ad excusationem suam proposuerit coram vobis quòd idem Rex eum offenderit vel gravarit, ipsum cognita veritate ad satisfactionem ei debitam impendendam monere diligentius & inducere procuretis, & si necesse fuerit, auctoritate nostra cogatis; cum etsi prædicto Regi favere velimus, præfatum tamen Archiepiscopum in suo cupiamus jure fovere. Alioquin veritatem diligenter examinatam per vestras nobis litteras appellatione cessante fideliter intimetis; ut per relationem vestram instructi, si prædictus Archiepiscopus de inobedienciæ vitio, quod secundum Prophetam idololatriæ comparatur, & juramenti transgressione, per quam juxta legem divinam in vanum assumitur nomen Dei, admirabilis * apparuerit, securim ad radicem infructuosæ arboris apponamus, & cum stare non possit, apostolica falce succisa, in locum ipsius talem faciamus succrescere plantam quæ fructum suavitatis proferat & odoris. Sanè nos eadem hac vice non scribimus; quia cum super hoc ipsi multotiens direxerimus scripta nostra, nihil aut parum profecimus apud ipsum, quia mandata nostra pariter & præcepta exaudire

B B b b b

Tom. I.